

21 501-02 Raad Algemene Zaken en Raad Buitenlandse Zaken

Nr. 2402 Brief van de minister van Buitenlandse Zaken

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 10 september 2021

Hierbij bied ik u het verslag aan van de informele Raad Buitenlandse Zaken Gymnich van 2 en 3 september 2021.

De minister van Buitenlandse Zaken,
S.A.M. Kaag

VERSLAG VAN DE RAAD BUITENLANDSE ZAKEN GYMNICH VAN 2 EN 3 SEPTEMBER 2021

Op woensdag 2 en donderdag 3 september nam de minister van Buitenlandse Zaken deel aan een informele vergadering (Gymnich) van de leden van de Raad Buitenlandse Zaken (RBZ) plaats in Kranj, Slovenië. Gezien de actualiteit werd een groot deel van de vergadering gewijd aan het agendapunt Afghanistan. Daarnaast werd er gesproken over EU-China relaties en was er tijdens de lunch een uitwisseling met de Indiase minister van Buitenlandse Zaken. Wegens tijdgebrek kwam het voorziene agendapunt EU-Golfrelaties te vervallen.

Afghanistan

De Raad sprak uitgebreid over de situatie in Afghanistan. Nederland blijft zich inspannen om Nederlanders die in Afghanistan vastzitten en Afghanen die voor Nederland gewerkt hebben en daardoor gevaar lopen, in veiligheid te brengen. Nederland bepleitte snelheid en goede coördinatie om dit mogelijk te maken. In dat kader spraken de lidstaten tevens over het belang van EU presentie in Kaboel. Lidstaten spraken voorts over de voorwaarden voor stapsgewijze omgang met de Taliban. Daarnaast spraken Lidstaten over de noodzaak om hulp te blijven verlenen aan de Afghaanse bevolking en om de landen in de regio te ondersteunen bij de omgang met de te verwachten instroom van Afghanen. De Hoge Vertegenwoordiger en lidstaten spraken de intentie uit om, samen met de buurlanden van Afghanistan, een regionaal platform op te zetten met focus op migratie, terrorismebestrijding en het bestrijden van drugshandel.

Hoewel de bespreking zich logischerwijs richtte op de actualiteit rondom Afghanistan, onderstreepten de HV en Lidstaten ook dat het van groot belang is om wanneer daar ruimte voor is, ook het gesprek te voeren over de te trekken lessen uit de crisis in Afghanistan. Wat het kabinet betreft is het van groot belang dat daar, in lijn met de motie Dassen, ook gesproken wordt over een gecoördineerde EU-aanpak bij eventuele toekomstige evacuaties uit crisisgebieden.

Uw Kamer ontvangt zo spoedig mogelijk de toegezegde brief over de stand van zaken met betrekking tot Afghanistan, waarin het kabinet de bredere inzet, inclusief in EU-verband, met betrekking tot Afghanistan voor de komende tijd zal schetsen.

EU-China

De Raad besprak de relatie met China tegen de achtergrond van de drieslag partner, concurrent en systeemrivaal. De Hoge Vertegenwoordiger zag weliswaar een verschuiving in die relatie, maar onderstreepte dat de EU en China elkaar moeten blijven vinden. Dat geldt voor de economische betrekkingen maar vooral ook voor de grote mondiale thema's, zo stelde Borrell. In dit kader riep een grote groep lidstaten op tot versterkte samenwerking met China op het gebied van klimaatverandering. Verschillende lidstaten benadrukten voorts het belang van de EU Indo-Pacificstrategie en van connectiviteit. Tevens wezen lidstaten op het belang van het afbouwen van bepaalde afhankelijkheden van China in productieketens.

Veel lidstaten memoreerden het belang van EU eenheid en coördinatie van boodschappen vis-a-vis China, bijvoorbeeld op het vlak van mensenrechten, alsook het belang van solidariteit met individuele lidstaten in hun relatie met China.

Lunch Indiase Minister van Buitenlandse Zaken Jaishankar

Ook het gesprek met de Indiase Minister van Buitenlandse Zaken Jaishankar stond voor een belangrijk deel in het teken van de situatie in Afghanistan. Jaishankar toonde zich bezorgd over het geweld in Afghanistan, schendingen van mensenrechten alsook de mogelijke migratiestromen die als gevolg van de crisis kunnen ontstaan. Jaishankar onderstreepte het belang voor de internationale gemeenschap dat de Taliban zich van een andere kant laten zien en er zo voor zorgen dat Afghanen hun land niet hoeven te ontvluchten. Naast Afghanistan sprak de Raad met Jaishankar onder andere over het belang van intensivering van de EU-India relatie in het kader van de uitwerking van de EU Indo-Pacific strategie, ontwikkeling en distributie van vaccins, alsook de noodzaak tot meer samenwerking op het Afrikaanse continent.

Frans-Nederlandse verklaring

Het kabinet maakt ook graag van de gelegenheid gebruik om uw Kamer te informeren over de gemeenschappelijke Frans-Nederlandse verklaring die tijdens het bezoek van MP Rutte aan Parijs op 31 augustus 2021 werd aangenomen. In deze verklaring, die als bijlage bij dit verslag is gevoegd, wordt de Nederlandse strategische wens om te komen tot regeringsconsultaties met Frankrijk gehonoreerd. Het markeert de goede stand van de bilaterale betrekkingen tussen Nederland en Frankrijk. Daarnaast wordt ingegaan op gedeelde Europese waarden, het belang van economische convergentie binnen de EU en geopolitieke zaken inclusief strategische autonomie. De verklaring werd op 31 augustus 2021 gepubliceerd op rijksoverheid.nl.¹

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl